

ZOMBOR és VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

Hirdetésnek két hasábos petit sora 16 fill.,
többeszirosi beiktatásnál megfelelő engedmény.
Nyilttér sora 30 fillér.

Feladvós szerkesztő:

Dr. DONOSZLOVITS VILMOS.

Laptudományos:

OBLÁT KÁROLY.

Egész évre 12 kor., félfévre 6 kor.
negyedévre 3 kor.

Megjelenik vasárnap és esztörtökön.

Kinek van igaza?

(D.) Zombor sz. kir. város közgyűlési termében utóbbi időben a terrorizmussal párosult oly jelenségek merültek fel, — melyek méltán gondolkodóba ejthetik a közügyekkel foglalkozó egyéneket, — vajon egyéni tisztességük, szólás szabadságuk, sőt személyes biztonságuk meg-e van kellőleg óva némelyek inzultusaiktól.

Néhai Sándor Béla főispán a vármegyei gyűléseken megjelent és erős támadásokat intéző Tisza-vidéki districtusi megye bizottsági tagok ellen szabályrendeletileg be akarta hozni, hogy a közgyűlés méltóságát ismételtén sértőket a gyűlés terméből egyszerűen, megyei hajduval kivézetli. Ugyátszik Zombor város képviselő testületének is gondoskodni kell nemsokára íly intézkedések életbeléptetéséről, — ha csak nem akarja, hogy a gyűlés terme némely egyének személyes érdekeit szolgáló, de egyébként soha meg nem jelenő alakokkal irányítsák a város ügyeit, — mivel a higgadtabb, önértesebb, magukat személyes támadásoknak ki tenni nem akaró egyének ügyis csak ritkán, — vagy egyáltalán már el sem jönnek a város tanácsstermébe.

Avagy kételkedik ezen valaki? Hát elfelejtettük volna azt az inzultust, — melynek az egész tisztikar ki volt téve, midőn a Gyalokay-féle földek bérbé adásának szavazása alkalmával meg lett cselekedve? Midőn az egész tisztikar dr. Gertinger Pál tanácsnok kezdeményezésére lemondással fenyegetődzött — ha elégtételt nem kap.

Hát miért nélkülözzük Szondy Mátyás bizottsági tag jelenlétét, a közügyek iránti igaz, meleg szeretetét, igazságos bírálatát, hazafias érzéseinek mindig helyen levő megnyilatkozásait? Mert otromba, durva inzultusnak volt kitéve igazságtalanul és bizonyára mivel nincs biztosítva hasonló megtámadtatásoknak, — inkább vissza vonul a közügyektől. Azután a villamvilágítás ügyének tárgyalásánál mivel volt indokolva az a bőszen Achilles módoni kirohanás, az a csunya incidens. Bizonyára semmi egyébbért, minthogy a gyenge lelkiüket megfélemlítsen és az elhatározásban még ingadozókat terrorizálja s így a többség kieroszakítottassék.

Ami pedig az utóbbi városi közgyűlésen történt, — az már botrány számba ment. Henneberg Sándor biz. tag Drakulics Pál beszédébe közbeszólt. Közbe-

szólása jogosult volt, — mert ő lett aposztrofálva. Közbeszólása nem volt sértő. Drakulics ugyanis azt vitatta, hogy a katonaságnál a behoandó magyar szolgálati és vezényleti nyelv követelménye nem a nemzeti közkívánalomból fakad. Erre Henneberg Sándor — mint a volt zombori nemzeti párt éveken át volt jegyzője — azt felelte: hisz gróf Apponyi is ezeket követelte. Drakulics megfélekedve azon tiszteletről, melylyel a gyűlés terem és jelen levő minden tagja iránt kell hogy viseltessék, éktelen, rikácsoló hangon oda dőgi annak, aki első képviselői mandátumához fáradsággal és áldozattal segítette: aki azt mondja, hogy gróf Apponyi Albert a magyar szolgálati és vezényleti nyelvet követelte, az hazudik.

Ily sértésre Drakulics nem volt jogosult, még ha igaza is lett volna. Pedig nincs igaza.

Mert gróf Apponyi Albert igenis követelte a katonaságnál a magyar szolgálati és vezényleti nyelv jogosultságát és követelte annak elismerését. Gróf Apponyi Albert legutolsó parlamenti beszédében — midőn leszállt az előki székéről és a nemzeti követelések jogosultságát fejtegette — minden kétséget félreismerőleg, határozottan kijelentette, hogy a magyar nyelvnek megvan a maga törvényes jogosultsága a katonaságnál, a szolgálati és vezényleti térer. De egyébként is gróf Apponyinak az 1889. évi katonai reform vitáktól kezdve, egész utóbbi időig a magyar nyelv s ezzel a nemzeti érzés rendszeres fejlesztése és bevitele a hadseregbe kardinális programját képezte, ha mindjárt expressis verbis nem is volt kifejezve.

Hogy ez így van tényleg és hogy ezen nézet és felfogással nemsak Henneberg Sándor és mi egyedül állunk, idézzük gróf Apponyi által alapított és hozzá legközelebb álló és ő intenczióit mindig hűben reprodukáló lapinak a »Hazánk«-nak f. hó 7-én, tehát épp azon napon és lehet azon órában megjelenő számából — midőn épp Zomborban Drakulics hazugságnak bélyegezte e felfogást. A »Hazánk« ezt mondja:

„A szabadelvű párt által a katonai program készítésére kiküldött bizottság feladata először is a legnehezebbek egyike, melylyel valaha politikai párt-bizottság megbízott. Egyes kérdésekben magának a bizottság tagjainak véleménye is nagyon eltérő, bár a katonai oktatás, a katonai perrendtartás dolgában, de sőt talán a

jelvénykérdések megállapítása dolgában is meg van már a bizottságban az összhang. De ott van a magyar vezényleti és szolgálati nyelv nemzeti aspirációjának kérdése. Ezt a bizottsági tagok egy része ki akarja kapcsolni a nemzeti követelések komplexumából. Gróf Apponyi Albert és bizottságbeli társai pedig nem engednek, de tán nem is engedhetnek e tekintetben abból, amit huszonöt éven keresztül hirdettek a nemzetnek. Itt van az ellentéték tarpei sziklája, melyen az egyöntetű elhatározásra vonatkozó minden törekvés megtörik.“

Tehát gróf Apponyi Albert a magyar vezényleti és szolgálati nyelv aspirációjának kérdésében nem engedhet. Ha nem engedheti — tehát akkor vallja. És miért nem engedheti a nemzeti követelések komplexumából azt kikapcsolni? Mert ő és társai azt huszonöt éven át hirdették! Ime tehát ki mond igazat? Hazudik-e az, aki ezt állítja?

De menjünk tovább. A volt nemzeti pártnak ezen organuma, a folyó hó 8-iki vagyis a csütörtöki számban ezt mondja gróf Albertet és a volt nemzeti pártot illetőleg, a nyelv kérdéséről.

„Miért nem válhatkozhatik Széll Kálmán kabinetalakításra?

1 ször. Neki — Széll Kálmán — nincs sem reménye, sem bizodalma ahhoz, hogy akár a programjavaslat előkészítésére kiküldött kilences bizottságban, akár magában a szabadelvű pártban a felferített ellentéteket kiegyenlíteni lehetne. Ezek az ellentétek tudvalevőleg különösen a magyar szolgálati és vezényleti nyelv elvi biztosításának kérdésében domborodnak ki. Mert gróf Apponyi Albert és a többi volt nemzeti párt bizottsági tagok, de a szabadelvű pártnak régi tagjai közül is sokan a nemzeti engedmények egész komplexumát követelik, természetesen a magyar ezrednyelvnek elvi biztosítását is. A bizottságnak többi tagjai s a szabadelvűpártnak egyes tagjai azonban arról vannak meggyőződve, hogy a nemzeti engedményeknek ezt az összességét a király nem fogadná el. Ezért skrupulozuszkodnak, azért nem mernek Apponyi követeléseisehez járulni s ezért nem lehet meggyezés e tekintetben sem a bizottságban, sem magában a pártban.

Legyen szabad mindjárt erre az első pontozatra megtenni szerény észrevételünket. A programjavaslatkészítő, vagyis inkább nem készítő bizottság illetőleg Széll Kálmán konstatálja most azt, amitől mi már előre tartottunk s amit meg is írtunk, hogy ennek a bizottságnak többsége nem a szabadelvű pártnak, hanem a koronának csinál majd programjavaslatot, holott erre senkitől sem kapott megbízást. De kapott igenis arra, hogy a nemzet többségét képviselő szabadelvű párt-

nak a nemzeti közvélemény akarata is — még a vezérlési nyelv dolgában is — visszatükrözőtető programjavaslatot készítsen. Erre ez a bizottság nem képes, avagy többsége nem akar képes lenni. Huzódzik ez a bizottság ettől a kérdéstől, mint a macska a hideg víztől, hogy azután újabb zavaroknak vessen melegágyait. Hát kérdezzük, van-e magyar ember ebben az országban, aki a magyar nyelv érvényesülését ne kívánná még a hadseregünket megillető részeiben is? Nincs. Még a szabadelvű pártban sincs. És hogy ha ezt az egyöntetű nemzeti óhajunkat nem merjük a korona elé terjeszteni, akkor megtevesztjük azt és rossz szolgálatot teszünk neki. Ebben a kérdésben tehát — melyben a nemzet egyetemében véleményeltérések nincsenek — nem kegyenlítésről, hanem a nemzeti közvélemény kielégítéséről lehet és szabad csak beszélni. Mert aki nem így beszél, az jogosan jöhet abba a gyanúba, hogy nem a nemzeti közvéleményt, hanem a saját egyéni érvényesülését akarja szolgálni.

De egyébként a szabadelvű párt által kiküldött program készítő bizottság miért nem tudott eddig határozatot hozni? A bizottság tárgyalásaiából kiszivárgott hírek szerint, az összes fővárosi sajtó, a félhivatalosak épp úgy, mint a Apponyihoz legközelebb állók egyhangulag konstatálják a tényt, hogy gróf Apponyi és társai mereven ragaszkodnak a nyelvi kérdésben a törvénybiztosított jogokhoz és az egész katonai reformnál a teljes paritás elvének gyakorlati érvényesítéséhez.

És ez az oka, hogy a program nem tud megszülni. Apponyi pedig nem engedhet, mert 25 éves politikai múltját a nyelv kérdésében nem engedheti deszónáltatni, — mint ahogy tette Zomborban Drakulics, — aki nem tudta, vagy már elfelejtette, hogy ő volt a nemzeti pártnak már magában az elnevezésben, hogy »nemzeti« a magyar nyelv törvényes jogosultsága elsősorban — bár hallgatagul — benn foglaltatott, — amit most gróf Apponyi jelen magatartásával is igazol.

Míndezekből tehát látható, hogy Drakulicsnak azon inzultusra nem csak hogy nem volt joga, de nem volt igaz a sem.

A válság.

A zürzaváros politikai helyzet a héten nem sokat változott, bárha úgy látszik, mintha mégis egy lépéssel közelebb jutottunk volna a megoldáshoz. Ezt abból lehet következtetni, hogy dacára az országszerte mutakozó izgatottságnak és az izgatottságszülte rendezárgásoknak, a politikai tényezők, kormánypártiak és ellenlékek egyaránt iparkodnak megőrizni nyugotóságukat, a mi a jelenlegi viszonyok közt különösen dicséretreméltó.

Az ország szeme a kilenczes bizottság tárgyalásán függ. Ennek a bizottságnak a feladata a szabadelvű párt katonai programját megalkotni olyképen, hogy megmentsse a párt bomlásnak indult egységét, hogy megszerezze magának a nemzeti közvélemény helyeslését s a korona hozzájárulását. Tárgyalásairól különféle találgatásokba bocsátkoznak, biztosat azonban eddig nem tudni. A legnagyobb érdekfűzőst az keltette, hogy Széll Kálmánt Ő Felsőge hosszabb kihallgatáson fogadták, mielőtt azt következtették, hogy a »passzív rezisztencia« kontemplatora újra kormányelnök lesz. Ez egyelőre még nem nyert

igazolást, sőt azt állítják, hogy a kihallgatás alkalmával szóba se került volna. A kombinációk és híresztelések chaoszában csak az a »remény« látszik némileg jogosultnak, hogy Széll tarsolyában tartja azokat a kincseket, amiket »nemzeti engedmények« kétséges értékű elnevezés alatt oszlopító szer gyanánt akarnak beadni a magyaroknak.

A szabadelvű pártban két áramlat küzd élet halál harcát. Egyik oldalán áll Tiszá, Andrásy, Hyronim, a nyelv kérdés kikapcsolásával, — ezzel szemben gróf Apponyi és hívei aki ragaszkodik a nyelvi kérdésben törvény biztosította jogainkhoz és az egész katonai reformnál a teljes paritás elvének gyakorlati érvényesítéséhez. A szabadelvű párt válság előtt áll, — a kilenczes bizottság buza-vonája miatt a pártban az elégtelenség száma napról —napra szaporodik.

Méltó kegyelettel ünnepelte meg a nemzet az októberi gyásznapot. A hazafiak szívében frissen él még emlékezete az aradi vértanúknak és nem engedjük elvitatni azt a jogunkat, hogy halálukat meggyászoljuk. Az egész országban alig volt rendezés és napon, csak éppen Szegeden történt sajnálatos összekocczolás a polgárok és a rendőrség, meg a katonaság közt. Szegeden ugyanis koszorú tettek a Kossuth-szoborra ezzel a felirással: »Dicső emlékednek — a visszatartott katonák«. Még nem tudni, igazán a katonák helyezték-e el ezt a koszorút a szobor talapzatán, de a közvélemény minden esetre szigorúan elítéli, hogy a katonaság erőszakkal elvitte azt a szoborról, mielőtt lőtt is és szuronyos támadást intézett a polgárság ellen. Az egész nemzet polgársága mohó érdeklődéssel várja, megkapja-e az elgőtélt vagy sem? Mert nálunk ez nem bizonyos.

A három évet kiszolgált katonák közt természetesen nagy az elkeseredés, hogy tovább tartják őket benn a katonaságnál s nem egy helyütt nyílt demonstrációkra ragadtatják magukat. Így Baján, Breszlauban és egyebütt is utcai zavarásokat okoztak. Prágában meg éppen az ujjenczok rendeztek, a közönség segédlete mellett utcai botrányt.

Ezalatt Ausztriában a politikusok se nyugosznak és dicséretes buzgósággal követelik a gazdasági különválást. A héten egyébiránt régi jóbarátunk, Luéger Bécsnek »érdemes« polgármestere ismét kimutatta a foga fehérét. Őkelme buzdítja az osztrákokat és a hazánkban lakó nemzetiségeket, hogy közös erővel rontsának nekünk. Ebben csak az a biztos, hogy nem mindaz, a mit Luéger ur mond, haltszik a m nyorságba.

Hirek.

* **Kinevezés.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a pénzügyminiszter Tegza Sándort, a zombori m. kir. pénzügyigazgatóság segédtitkárát végleges minőségben a dévai m. kir. pénzügyigazgatósághoz titkárrá nevezte ki.

* **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter Zsember Márton újvidéki kir. ügyészségi irnokot a palánki kir. járásbírószághoz irnokká nevezte ki.

* **Magyarország Nagyasszonya.** Ma vasárnap üli a katolikus egyház Magyarország Nagyasszonyának ünnepét, mely napot Vaszary Kolos bíboros-érek, hercegprímás kérelmére néhai XIII. Leó pápa emelt a millemiumi évben.

* **Kinevezések.** A f. hó 8-án megtartott évnegyedes rendes vármegyei közgyűlésen Latinovits Pál főispán kinevezte: dr. Rényi József orvost tiszteletbeli vármegyei főorvosnak, dr. Spitzer István orvost tb. járásorvosnak és dr. Birvasky Györgyöt tb. szolgabírónak.

* **Áthelyezés.** A pénzügyminiszter Futó Mihály bács-kulai díjtalan adóhivatali gyakornokot, a kassai m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez helyezte át segéddíjazás pénzügyi számgyakornoki minőségben.

* **Főszolgabírói jelöltek.** Pribil Ernő vmegyei főügyész nyugdíjazása folytán megüresedendő főügyései állásra, ha dr. Mikoszevic Kanut megválasztatik, — úgy az ekként üresedésbe jövő főszolgabírói állásra újabban dr. Buday Pál és Sztrilich Béla megválasztatásuknak esélyei jöttek kombinációba vmegyei bizottsági tagok közt.

† **Halálozás.** Dr. Császká György éresek édes nővére halt meg e hó 5-én Kalocsán az érseki kastélyban, özv. Szikszay Mihályné, nyitrai gyógyszerész özvegye, született Császká Vilma uraszonny 68 éves korában, a halaldokl szentségének felvétele után. A mily jó lélek volt életében, oly szép volt a halála is. Nyugodtan, a közeli halál tudatával szenvedte guta ütéstől támadt baját. P. Rosty Kálmán jézustársasági tanár, jeles egyházi költő látta őt el a szentségekkel. Zundl Péter oldalkanonokja kíséretében Budapestről Kalocsára utazott nővére temetésére, mely e hó 7-én ment végre nagyszámú gyászoló közönség jelenlétében. Az érseknek még három édes nővére él, kettő özvegyi sorban Budapesten, egy pedig férjével együtt Kalocsán.

* **Gazdasági levelezések portémessége.** A földmívelésügyi miniszter értesítette a gazdasági tudósítókat és a vármegyék közigazgatási előadót, hogy a kereskedelemügyi miniszter a közigazgatási előadókna a vármegyéjük területén működő gazdasági tudósítókkal és viszont a gazdasági tudósítóknak a saját vármegyéjük közigazgatási előadójával váltott közönséges — nem ajánlott — levelekre portémességet engedélyez. A gazdasági tudósítók tehát egymással portémésen csak a vármegyei közigazgatási előadók közvetítésével levelezhetnek, az iratcsomagok azonban a portémességből ki vannak zárva.

* **Uj vasuti forgalmi utasítás.** Mint Bécsből értesülünk, Stanč, az osztrák vasuti miniszterium osztályfőnökének elnök-lésével a magyar kereskedelemügyi miniszterium és máv, kiküldötteivel folytatott több napot át tartott beható tanácskozás után új forgalmi utasítást és jelzési rendet állapítottak meg úgy az osztrák, mint a magyar vasutakra. A megállapodások még a két illetékes miniszterium megerősítését várják és akkor azt nyilvánosságra hozzák és életbeléptetik. Az új forgalmi utasítás jóval rövidebb egyszerűbb és könnyebben végrehajtható az előbbinél és a vasuti személyzetet azon helyzetre juttatja, hogy azt minél gyorsabban elsajátítsa. A szakértők ezen új utasítással a forgalom biztonságát is emelhetni reménylik és a két állam ezen utasításainak egyöntetűsége által a kölcsönös forgalmat gyorsabban és pontosabban reménylik lebonyolíthatni.

* **Téli felolvasások.** A Budapesten székelő Magyar Gazdaszövetség azoknak a szövetkezeteknek, gazdaköröknek, kik eziránt hozzá fordulnak, anyagot küld téli felolvasások tartására. A felolvasásokat nevesebb szakíróink fogják megírni. Mindazon szövetkezetek, körök, melyek tagjai a Szövetségnek, ingyen megkapják a felolvasások szövegét, csupán felolvasásról kell gondoskodni. Azok a felolvasók, akik nagyobb számú hallgatósággal előtt tartják a felolvasásokat, tiszteletdíjat is kapnak. Az előadások esténként vagy vasárnap délutanonként legal-kalmasabban az iskolában tarthatók. Előadókna lelkészek, tanítók, gazdatisztek, birtokosok és értelmes földmívelők alkalmasok. Akik vállalkoznak erre, jelentkezzenek a Magyar Gazda Szövetségnél VIII.

ker. Baross utca 10. A készített felolvasások a termőyerértékesítés szervezésével, a hitelviszonyok javításával, az adósságok konverziójával, a börze reformjával, az ördömször szabályozásával, a földművelők védelmére szolgáló intézkedésekkel, a falusi élet nemesisítésének módjaival, jótékonyasági és közegészségügyi kérdésekkel, a mezőgazdasági ismeretek népszerűsítésével s más aktuális kérdésekkel fognak foglalkozni. Reméljük, hogy azok, akik a felolvasások ügyét előmozdítani hivatottak, tömegesen jelentkeznek.

*** Vizjogi tárgyalás bácskaikak és baranyaiak közt.** A vizjogi törvény 110. §-a értelmében a társulati védőtőltek által védett esatornák, körtöltek, utak és vasutak tulajdonosai oly irányba tartoznak a társulat költőjeihez hozzájárulni, amennyivel többé kerülne saját építményük fönntartása, illetőleg biztonsága, ha a társulati védők nem léteznének. Ezen hozzájárulási összeget az érdekeltek meghallgatása után első fokban az illetékes törvényhatóság közigazgatási bizottsága állapítja meg. Mivel pedig a Margittaszigetű Armentesítő és Belvizlecsapoló Társulat védőtőlte megvédi a Ferenc-esatorna Rézsvénytárs. tulajdonát képező baja-bezdáni tásatornát Bács-Bodrogh vármegyének kisközeg-bezdáni útját s a Bezdán, Kolluth, Bóreg, Szántova és Dautova községek érdekeltségei által az Óduna balpartján épített és az egyes községek által szakaszonként kezelt másodrendű dautova-bezdáni töltest; Armentesítő társulatunk megindította Baranyavármegye közigazgatási bizottságánál az eljárást a hozzájárulási költségek megállapítása iránt. A közj. biz. a felek meghallgatására, még pedig Bács-Bodrogh vármegye, Bezdán község s a Ferenc-esatorna r.-t. meghallgatását szeptember 29-ére Bezdánban, Kolluth és Bóreg községek meghallgatását szeptember 30-ára Bóreg községbe, Szántova és Dautova községek meghallgatását pedig október 1-ére Szántova községbe tűzte ki, a tárgyalás vezetésére Stenge Ferenc baranyamegyei főjegyzőt s a jegyzőknyv vezetésére dr. Dunszt Károly baranyai tb. aljegyzőt küldött ki. A tárgyalásokat az említett napokon megtartották. A nevezett érdekeltek nem hajlandók a költségekhez való hozzájárulásra s így a közigazgatási bizottság fog a kötelezettség főnnállása s mérve iránt határozni. A társulat részéről megjelentek a tárgyalásokon maga a miniszteri biztos: Németh Lipót, továbbá Margitai Péter társulati jogtanácsos, Proll Lajos, az új igazgató-főmérnök és Nedi-vich Gyula szakaszmérnök. Bács-Bodrogh vármegye Csernyus Pál tb. főjegyzést küldötte ki az összes tárgyalásokra.

*** Temerini takarékpénztár.** Vármegyénk ezen új pénzüintézte szept. hó 27-én megalakult 500 drb, részvény jegyzésével mely részletekben be lett fizetve. A takarékpénztár — mely az újí-déki takarékpénztár fők intézte — elnöké Mihálovits Endre Temerini derék plébánosát választotta meg. Az alapítók által kinevezett 12 igazgatósági tagok mellő felügyelő bizottságba be lettek választva: Czejpek József, Mező Ferenc és Reiner Gyula. A takarékpénztár azonnal megkezdte működését, mely Bácska délvidékének magyarságát van hivatva szolgálni és annak pénzügyi megerősödését előmozdítani.

*** Egy zombori földink talál-mánya.** Hecht Márk jelenleg nagybecsreki lakos a szerkesztőségünkben bemutatott egy általa szerkesztett s szabadalmat nyert gyufakatalyát, mely igen praktikus szerkesztét tekintve, könnyen kiszoríthatja az eddigieket. — Alakja s nagysága meg-

felel a mostaniaknak, azonban használatkor nem kell s nem is lehet kinyitni, hanem rágyújtáskor mindig csak egy szál gyufát lehet könnyen s gyorsan egy kis nyíláson kihúlatni s így az elszórási ki van zárva, ami a mostaniaknál nem ritkán szokott előfordulni. Mint halljuk, a feltaláló már is több oldalról kapott ajánlatot a szabadalom megvételére.

*** Új ügyvéd.** Dr. Rajesich László f. hó 6-an az ügyvédi vizsgát jó sikerrel kiállotta s irodáját a Sztapáni úton megnyitotta.

*** Hemopatía vérgyógyítás.** E helyen már több ízben lett ezen új gyógy-módra utalva, mely valóban kiválóan értékes, mondhatni ma a legbiztosabb és legjobb győgmód. Nincs az a győgfűrdő, nem létezik az a győgkezelés, mely oly tökéletes és tartós győgyásokat volna képes produkálni, mint ezen egyeztet, kellemes és semmi mulasztással egybekötött új győgmód. Ezen új győgmód nagyképzetségű és genális fellá-
lójja, Dr. Kovács J. fővárosi orvos e talál-mányával soha el nem heradó babérokat és számtalan szenvedő embereknek örök hálá-ját biztosította magának. Tizenöt évi tapasztalat mutatta, hogy az ősi kórak a legszebb sikerrel járnak asztma-, szív-, tüdő-, gyomor-és béibajknál, idegbetegségekkel, különösen nenrashaenia, hysteria és mákas bőrbajknál. Olyan betegeknek, kik e felsorolt bajok egyi-
kében szenvednek és máig győgyulást nem talál-
látak, őszintén ajánljuk első sorban a vérgő-
gyításigénybe venni. Dr. Kovács J., kinek Budap-
est V., Váci körút 18. sz. I. emelet alatt egy e czélnek szolgáló rendelő-intézete van, ott naponla betegeket fogad és meghívóra betegeit látogat a fővárosban és a vidéken. Levélbeli megkeresésre szívesen szolgál felvilágosítással és tanácsal.

*** Nők a gazdasági pályán.** Tudjuk, hogy a mai életviszonyok a szé-
nyebb szülők leánygyermekreit is arra
kényszerítik, hogy önálló kereset után
nézzenek. Látjuk magunk körül, hogy az
állami hivatalokban, a közoktatásban,
az iparban, a kereskedelemben a nők
ugyszólván rohamosan tért foglalnak. Azt
már kevesebben tudják s még kevesebben
törődnek vele, hogy a intelligens, képzett
női proletariátus is szaporodik. A vasúti,
a posta a tanügyi hatóságok százával ut-
sítják vissza a jelentkezéseket s minden
megjuresedett állásra főmérdek pályázó
akad. Ennek a női proletariátusnak sorsa
kétségtelenül sok gondot okoz a magyar
szociállipolitikusoknak s a helyzet csak
rosszabodni fog mindaddig, míg a fiatal
leánygeneráció csak gyorsírást vagy szép-
írást tanul vagy a kereskedelmi tudomá-
nyokban iparkodik némi felületes jártas-
ságot szerezni. Annál nagyobb örömmel
kell üdvözölnünk Darányi Ignác miniszter-
nek azt a szerencsés kezdeményét, amely-
lyekkel a magyar nők figyelmét a gazda-
sági pályákra igyekszik terelni. Különö-
sen a méhészkedés két olyan terrénun,
ahol a magyar nők nemcsak magukhoz
illő nőies foglalkozást, hanem szép jöve-
delmet, biztos megélhetést találhatnak.
Az állami kertészeti tanintézetnek most
bezárult nyári tanfolyamán az idén több
tanítónő volt, ezeknek sorában a pozsonyi
tanítónőképző intézetigazgatónője, Wolf-
mann Emma is. Gödöllőn az idén Dará-
nyai Ignác földművelési miniszter ren-
delkezése folytán a tanítónők részére is
volt méhészteti és baromfi-tenyésztő tan-
folyam, amelyet huszonötbe látogattak.
Szabadkán is rendeztek a tanítónők szá-
mára gazdasági tanfolyamot, amelynek
látogatói a Délvidék tanítónői sorából ke-
rültek ki. A miniszter ezidőszerint első
sorban arra vett szűt, hogy működésben
levő tanítónők szeressenek gazdasági is-
mereteket s terjeszték a vidék lakosá-
gában. A nők által a méhészkedést is el-
lehetne terjesztetni, amely nálunk igen
fontos nemzeti jövedelemforrássá lehetne.

Különösen nagy hivatásuk van azonban a
nőnek az élelmézési iparoknak, ahol a
női formázók, a csín, a tisztaság szeretete,
a kitartó, türelmes női munka nagyban
hozzájárulnak azoknak az igényeknek a
kielégítéséhez, amelyekkel ezeknek a kül-
földi kivitelre dolgozó iparágaknak szá-
molniuk kell. Nagy hivatás vár a nőkre
a kertéskedés terén is s a mezőgazdasá-
gok sok olyan agát tudatnak még előso-
rolni, ahol a magyar nők produktív, jö-
vedelmező munkát végezhetnek. Nincs két
ségünk benne, hogy ha kellő nyomatókat
kap Darányi Ignác miniszter kezdemé-
nyezésre, a kereset híján szűkölködő női
proletariátus csakhamar meg fog csökkenni.
Ehez azonban mindenek előtt az kellettik,
hogy a leányok nevelését ebbe az irányba
tereljük.

*** Bácsmegyeiek a Rákóczy
zarándoklatban.** Konstantinápolyba
II. Rákóczy Ferenc sirjához zarándoklat-
ban vármegyénkől részt vesznek: Baja
város törvényhatósági képviselöte, való-
színűleg dr. Hegdűs A. polgármester; —
Zenta város képviselöében Czabai János
varosi főjegyző, ki az Eugén-szigeti tölgly-
fák galyából font koszorút visz Rákóczy
sírhalmára; és Márton Máttyás prépost
plébános O-Kaniszaról.

*** Schön Adolf** helybeli könyvke-
reskedő kiadásában nyolcz igen ügyes
felvételi levelezőlap jelent meg, melyek
brómezust kivételülk. A képes lapokon
városunk sok ösmert alakja tisztán felis-
merhető.

(**Orvosi körökben** már rég is-
mert tény, hogy a Ferenc József keserű-
viz valamennyi hasonló vizet, tartós has-
hajtó hatása és említesre méltó kellemes
ízénél fogva, már kis adagban is teteme-
sen felülmúlja. Kérjünk határozottan Fe-
renc József keserűvizet.

Vármegyei közgyűlés.

Bács-Bodrogh törvényesen egyesített
vármegye f. hó 8-an tartotta III. évnegyve-
s rendes közgyűlését. A vármegyei bi-
zottsági tagok számmal vettek részt a
közgyűlésen. A t i n o v i t s Pál főispán
előlkölt a gyűlésen, — melynek jegyző-
könyvét Vojnits István főjegyző vezette.

Karácson Gyula alispán jelen-
tése fel lett olvasva, mely a vármegye
közgyűlének állapotát volt hivatva előadni
és beszámoló a vármegyei közigazgatás
minden ágazatának ügymeneteléről. Az
alispáni jelentést a közgyűlés egyhanguag
tudomásul vette azzal, hogy elhunyt Kovács
Máttyás vm. bizottsági tag emléket
jegyzőknyvben megörökíti.

Deák Ferenc emlékének azzal
áldoz a vármegye közönsége, hogy arcz-
képét a közgyűlés terme közé megtes-
teti és azt egy rendkívül díszkögyűlésen
le fogja ünnepélyesen koplézni. Egyben el-
határozta a vármegyei közgyűlés, hogy
Deák Ferenc 100 éves budapesti országos
emlékünnepélyén magát a vármegye ösz-
szes 67-es közgyűlő alapon álló országgyű-
lési képviselöivel képviseltesse magát.

Kiss Ernő 1848/49-ki honvéd tá-
bornok s vértannak Torontóban felállí-
tandó szobor javára 500 korona megsza-
vaztatik.

Az össezs miniszteri leirato-
kat a közgyűlés tudomásul veszi.

II. Rákóczy Ferenc és társai
harmvainak hazaszállítása tárgyában a vár-
megye közönsége szintén feliratot intéz a
képviselöházhoz. A többi törvényhatósági
útiratokat a közgyűlés tudomásul vette.

A báró Rudics-féle ösztöndija-
kat Rákóczi Parcselich László, Martinovich
Kálmán és Vojnits Ilonka tanulóknak ado-
mányozza a közgyűlés. Az ösztöndíj bi-
zottságba Latinovits Géza országgyűlési

képviselő be lett választva.

Karácson Gyula kir. tanácsos, alispán bemutatja a jegyzői magánmunkálatként készített díjakra néve elkészített szabályrendeletet, melyet a közgyűlés elfogadott. Ugyanannak előterjesztését az Antics Jusztin-féle per és a fülhagyott zenta adai törvényhatósági ut helyen előállott terület bérbeadása, az 1904. évi vármegyei szükségletek mikénti biztosítása, a Wekerle-falva község készült közútjáról szerkesztett törzskönyvek hitelesítése és végül a vármegyei levéltár részére engedélyezendő 2 napidíjazás és Herdlein Lajos tartozásának leírása tárgyában. A közgyűlés szintén elfogadta.

A megyei árvászek előterjesztése a néhai dr. Matzitz Pál terhére vezetett ügyészi előleg hátralék leírása iránt. — A hátralék leírása elrendeltetett. Az árvászeki elnök előterjesztése két napidíjazás alkalmazása iránt és ugyanannak előterjesztése a községnek által saját árvatárakat rendezése alkalmával igénybe nem vett teljesen ismeretlen árvák követeléseinek a vármegyei gyűmpőztár tartalékalapjához leendő esatolása tárgyában. A közgyűlés a hozzájárulást elrendelte.

A közgyűlés ezután több felebbezést intézett el.

Horák György és társai felebbezése a Moholon megjelölt közyám választás ellen. — A felebbezés elutasított.

Weber Miklós és társai, ugy Eliesen János és társai felebbezése Obecse községnek a szervezési szabályrendelet módosítása tárgyában hozott határozata ellen. — Új határozat hozott.

Trenka István felebbezése Mohol községnek a segédjegyzői állás besztintését kimondó határozata ellen. — A határozat feloldott.

Katymár község határozata Braun Márton borfogazási adója tárgyában és az ellen nevezett felebbezése. — Elutasított.

Zsablya község határozata küldöttségi költségek tárgyában és az ellen Kekezoovits István által beadott felebbezés. — Nickelsbacher Ferenc felebbezése Nádaly községnek a kéményseprő díjak megállapítását kimondó határozata ellen. — Halbländer Antal és társai felebbezése Katymár község képviselőtestületének a község tenyészbírák eltartásának árjelítés útján való biztosítása tárgyában hozott határozata ellen. — Placsikits Vásza felebbezése Zsablya község képviselőtestületének előfogatási szolgálatából leendő elbocsátása tárgyában. — A határozatok jóváhagyattak.

Zsárkó Ferenc és Sztraka Ferenc felebbezése Mélykút község képviselőtestületének a halas-bácsalmás-rigyiczai h. é. vasut iránya és az állomás hely kijelölése ügyében a kereskedelemügyi m. kir. miniszter urhoz menesztett küldöttség költségei tárgyában hozott határozata ellen. — Elutasított.

Limbek Pál felebbezése Kishegyes község képviselőtestületének a községi közúdiól közutak törzskönyvezése tárgyában hozott határozata ellen. — A község a törzskönyvezés eszközlésére utasított.

Bikár György felebbezése Ópalánka községe képviselőtestületének az utazók és terekrol készítendő szabályozási térképek tárgyában hozott határozata ellen. — Elutasított.

Odry Miklós felebbezése Nemesmiltics községnek a községi orvos látogatási díjai tárgyában hozott határozata ellen. — A határozat jóváhagyott.

Milosev Todor felebbezése Zsablya községnek a rétkeszelő bizottsági tagok eljárásának helytelenítése tárgyában hozott határozata ellen. — A határozat feloldott.

Kékity M. Péter felebbezése Óbecse községnek Hegedűs Lajos segélyezése tárgyában hozott határozata ellen. — Kékity M. Péter felebbezése Obecse községnek az előfogatások drágasági pótléka tárgyában hozott határozata ellen. — Stocker Ferenc felebbezése Obrovác községnek a gazdasági egyesületbe való belépés megtagadása tárgyában hozott határozata ellen. — Báilit György felebbezése Petrvoszellő községnek a tantermek építése tárgyában hozott határozata ellen. — Laczkovits Miklós felebbezése Plávna községnek az inokai fizetés felemelésének megtagadása tárgyában hozott határozata ellen. — Marity Szeván felebbezése Ósztapár községnek a segélyezést megtagadó határozata ellen. — Szegedimacz Arisko és társai felebbezése Csurog községnek a tégláégetéshez szükséges szalma beszerzése tárgyában hozott határozata ellen. — Arnold Károly felebbezése Keresztur községnek az utazók szabályozását megtagadó határozata ellen. — Tóth András és társai felebbezése Tataháza községnek az alkalmazottak fizetésének kiszolgáltatási ideje tárgyában hozott határozata ellen. — Pencz Ferenc és társa felebbezése Baraocsa községnek a gyurityi iskola áthelyezése tárgyában hozott határozata ellen. — Ifj. Ambrus János felebbezése Mohol községnek az Erzsébet szigeti bérők földje tárgyában hozott határozata ellen. — A kalocsai érsekség felebbezése Zenta városnak a tornyosi plébános fizetése tárgyában hozott határozata ellen. — Forray Ferenc felebbezése Zenta városnak Kalmár Antal helyettesítési díjai tárgyában hozott határozata ellen. — A gazdakör felebbezése Okanizsa községnek a népkerti mulatságok korlátozása tárgyában hozott határozata ellen. — Vcjinovits Pál felebbezése Obecse községnek a legelő földek adója tárgyában hozott határozata ellen. — Babúcs Imre felebbezése Zenta városnak a nyugdíjazása tárgyában hozott határozata ellen. — Bugadzia János felebbezése Bács-Doroszló községnek az előjáróság fizetésének felemelése tárgyában hozott határozata ellen. — Zidinszki Ferenc és az érseki hatóságok felebbezése Okanizsa községnek az adójáni plébánia javadalom tárgyában hozott határozata ellen. — Dungserszki István felebbezése B.-Szt.-Tamás községnek az óvoda helyiség bérlete tárgyában hozott határozata ellen. — A határozatok jóváhagyattak.

Faggyas Pál és társai felebbezése Bács-Martonos községnek a szervezendő iskolah jellege tárgyában hozott határozata ellen. —

Miután még több községi határozatok jóvá lettek hagyva, községi régi számadások elintézése tudomásul lettek véve és Dr. Szinger Jakab orvosi, Vadas János állatorvosi, Pál Eva, Sulez Somogyi Erzsébet, Halmi Blidár Anna, Kitzerschütz Magdolna, Klemensz Margit, Jung Rein Eva, Balzek Margit, Lipták Tukács Etel, Gajdos Magnid Katalin, Klemán Teréz és Seher Katalin születésnői okleveleiket meghirdették, főispán a gyűlést éljenzések között berekesztette.

A főispán a közgyűlés alkalmából — mint rendesen — ebédet adott, melyre 13-an voltak hivatalosak, fele zombori, fele pedig vidéki bizottsági tagok és tisztviselők.

Tanitógyűlés Új-Verbászon.

A bács-kulai esperesi kerület róm. kath. tanítói f. hó 7. Új-Verbászon tartották meg rendes őszi gyűléüket, melyen egy a tanítók, mint pedig a ker. papság szép számban jelentek meg.

Sat.-mise után a tantermek egyikébe

vonultak, a hol Bach János esperes, mint a kerület elnöke a tanítókat hivatást magasztaló beszéd kíséretében a gyűlést megnyitotta nyilatvánja. Mielőtt áttérnénk a gyűlés tulajdonképeni tárgyára, elnök mély meghatottsággal jelenté XIII. Leó pápának elhunyatát és emlékként jegyzőkönyvileg kéri megörökíttetni, de egyuttal X. Pius új pápa székfoglalását tudatja, ki mint szegény emberek gyermeke, emberek által elérhető legmagasabb méltóságra emeltetett. Miután a gyűlés ezt tudomással veszi, elnök felkéri Milla Antal ker. jegyzőt a mult évi gyűlés jegyzőkönyvének felolvasására s mivel ellene kifogás nem emeltetett két tag által hitelesített.

A szokásos üdvözlő táviratok felolvasása után, Holter Mária Új-Verbászi tanítónő 2 ismertetéséről néhány kisebb és-revételettel eltekintve sikerült gyakorlati előadást tartott. Az előadónőt zajosan megdapsolták. Ezen gyakorlati előadásról úgy Baumann Antal mint Halász Mihály szakszerűen szoltak, Baumann pedig egy a számtani oktatásnál követendő és mindenki által elfogadhatott eljárást ismertetett.

Majd a kitűzött tétel kidolgozása lón Baumann Antal b. kulai tanító által felolvasva, ki dolgozatában a beszéd és ért. gyakorlatot az I. II. oszt. mint önálló tantárgyat kívánja kezelni. Ezen nézetek a gyűlés is magáévá tette. Dolgozatának egyes pontjainál élénk vita támadt, mely vitában Szegedi József, Szegő József tanítók és Páv Ferenc eszervekenki plébános vettek részt. A felolvasónak szép dolgozatáért általános elismerés szavaztatott.

Vigyázó Vendel veprováci plébános arra kéri elnököl esperest, hogy a Kalocsára felterjesztett dolgozatokon kívül egy külön feliratban a főtanhatóságot arra kérje, hogy ezen dolgozatok a kellő megbírálas után az illető tanítóknak megküldessenek. A gyűlés Vigyázó kérelmét teljesen magáévá teszi, annyival is inkább miután a dolgozatok már éveken át nem küldetnek vissza.

Miután a jövő évi gyűlés helyéül Filipova tüzetett ki, elnök a tagok élénk részvételét és ügybuzgóságát megköszönve a gyűlést ima kíséretében berekeszti. Délben közös ebéd volt, melyen felszóltak Bach esperes, Léh Pál és Venk Károly tanítók.

Midőn közleményemet befejezem, azon ohajomnak adok kifejezést, bár minden tanítógyűlés oly látogatott volna, mint ez volt. Hisz ily gyűléseken tapasztal, tanul a tanítóóság fiatalabb tagjai, kik az itt megbeszélés és elfogadott paedagogiai fogásokat otthon saját iskolájokban alkalmazhatják. Az ily gyűlésekre kintzított és mindenki által kidolgozandó tételek a tanítót tovább képzésre, ezzel összekötő olvasásra készitetik, mely által úgy szellemi mint pedig társadalmilag kiképezetnek, mert csakis így képes azon nivón megmaradni, mely állásánál fogva a társadalomban neki jut.

Hesz Márton.

GRAND PRIX
PARIS
1900

CHOCOLAT
SUCHARD
CACAO

TISZTASÁGERŐ
KEZESKEDÉNY
KIVÁLÓ MINŐSÉG

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Kávé és tea

első kézből.

Vagyis egyenesen a termelőtől, ennek következtében teljes jótállás valódi, hamisítatlan minőségért a

Képzeltető legolcsóbb árak mellett.

Több mint 100.000 holdas Jávászigeti birtokunk a legrendzerebb módon kezelik, kávéfajtáink igen zamatosak és kitűnő minőségűek. Saját védjegyünk Jávafior.

K A V É:

Jávafiór legfinomabb 4³/₄ kiló frt 6.65
" finom 4³/₄ " " 5.90
Jávabrazil keverék 4³/₄ " " 5.45

Vám és bérmentve minden pósta állomáshoz szállítva. Arjeggék ingyen és bérmentve

Turk és Társa

Jávászigeti nagybirtokosok,

Saját termésti kávé- és tea-eladás.

Trieszt via dell' acquedotto 38.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Rohitschi
Styriaforrás
gyógyvíz

gyomordaganatok és göcsök, Bright-féle vese-gyulladások torok- és gége-katarisok, gyomor- és bél-katarisok, hólyagbetegségek, ozukorbetegségek, rekedthasúság, májbetegségeknél.

Kiváló gyógyhatások! Orvosilag ajánlva!

Nagybani árusítás Magyarországon
HOFFMANN JÓZSEF,
Budapest, Bathory utca 8.

Kiváló szerencse Töröknél!

Felülmulhatlanul

kedvez főarudánkknak a szerencse. Rövid idő alatt 12 millió korona nyereségnél többet fizettünk nagyrabecsült vevőinknek; csak a legutóbbi 5 hónapban a

3 legnagyobb nyeresémet és pedig:

a 605.000 koronás nagy jutalmat az 57080. sz. sorsjegyre,
a 100.000 " főnyeresémet a 74366. " "
a 90.000 " " a 109780. " "

és ezeken kívül még egyéb sok nagy nyeresémet.

Ajánljuk ennélfogva, hogy a világ legesélydúsabb osztálysorsjátékában vegyen részt. — A most következő magy. kir. szabadalmazott 13. osztálysorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeresémet

jut és összesen egy hatalmas összeget,

14 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeresémet a legszerencsésebb esetben 1.000.000 koronára.

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeresémet 400.000,
1 à 200.000, 2 à 100.000, 4 à 90.000, 2 à 80.000, 1 à 70.000, 2 à 60.000, 1 à 50.000,
1 à 40.000, 5 à 30.000, 3 à 25.000, 8 à 20.000,
8 à 15.000, 36 à 10.000 korona és még sok egyéb;
összesen 55.000 nyeresémet és jutalom 14.459.000 korona összegben.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

$\frac{1}{8}$ eredeti sorsjegy frt —.75 vagy kor 1.50; $\frac{1}{4}$ eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy kor 3.—
 $\frac{1}{2}$ " " " 3.— " " 6.—; $\frac{1}{1}$ " " " 6.— " " 12.—

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzete beküldése ellenében küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

folyó évi október hó 19-ig

bizalommal hozzánk beküldeni.

TÖRÖK A. és TSA

BANKHAZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték üzlete.

Főarudánk osztálysorsjáték üzletei:

Központ: Teréz-körút 46/a. I. fiók: Váci-körút 4/a.

II. fiók: Múzeum-körút 11/a. III. fiók: Erzsébet-körút 54/a.

Rendelőlevél levágandó. **TÖRÖK A. ÉS TÁRSA** bankháza Budapest.

Kérek részemre..... I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget..... korona összegben { utánvételezni kérem }
{ postautalvánnyal küldöm } } A nem tartozó törleendő.
{ mellékelem bankjegyekben (bélyegeketben). }

Pontos cím: {
{
{

Legkedveltebb, legtökéletesebb arczisztító és szépítő szerek: **Akácia**

KRIEGER-féle -CRÈME 2 kor. -PUDER 1 -SZAPPAN 1

KORONA GYÓGYSZERTÁR BUDAPEST, CALVIN-TÉR. Törvénytelen védje.

ELSŐ MAGYAR GÉPGYÁR
részvénytársulat
Budapest, VI. váci-ut 19.

2500 gérszámú kasszát és 100 000 forint. Kisobb gép. részben.

Méltó becsületesekre
KÖLÖN SZAKOSZTÁLY.
Kiválóan arczisztító ingyos és bármilyen hulló.

CSÁSZÁRFÜRDŐ
téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

Előrengye kénes hévízű gyógyfürdő, páratlan gőzfürdővel, legmodernebb iszapfürdővel, pompás ásványvíz-uszodákkal, kő- és kádfürdővel.
200 kényelmes lakosztály. Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

KATZER
szűcsmester,
udvari szállító
Budapest, VI., Ó-utca 44.

• Szűcsmesterei az egész világon elterjedtek és elsőrangúak.

GUMMI
HALHÓLYAG
tuzsája 2, 4, 6, 8, 10 kor. és feljebb, a világ legjobbjai, titoktartás mellett, utánvétel, vagy a pénz előzetes beküldése után

Küldi a csuklás legújabb francia szerét
REF J.
szpecialista, kénes, brüsszeli 2. Árjegyzék ingyen

Modern **BUTOR.**
Óriási választék
háló-, ebéd-, szalon- és neli-szoba-butorokban.
Gyerebb mint bárhol

NEMES és LENGYEL
butoriparosoknál
BUDAPEST,
IV. Keckeméti-utca 6. sz. I.

ZIMK bármely országból és szakmából, ajánlatok nélkül küldök és tal. Uszadékotok le-tasztosó odijából (pósta) jótállással

ROSENZWEIG JÓZSEF és FIAI
Nemzetközi Czimirodájában
Budapest, V., Nádor-utca 13. sz.
Prospektus ingyen és bérmentve.

A torok, tüdő, száj és fogak legjobb védője az **OSAN.**
Felülmélje az eddig ismert összes fogszerszekt.
OSAN-aszális-eszenoia 8 88 kr. OSAN-fogpor 4 44 kr.

Cserny-féle kolotki a legjobb és legkedveltebb a szépítő-szer
Egy liter 1 forint. Ekeha balzsamozsappan 30 kr.
Fritsch Fard.-féle Napraforgó-zsappan 4 50 és 35 kr.

legjobb és leggyorsabb hajfestő-szer szőke, barna és fekete. Ár 1 Ft 2.50

Prospektus ingyen és bérmentve küld:
Cserny J. Antal, Bécs, XVIII. Carl Ludwigstr. 6.
Külföldre London, Paris, Brüssel, Konstantinápoly stb.
Raktáron győgytárakban, illatszertárakban stb.

RÖSER
TANTINTEZÉS
Budapest, V., Aradi-utca 10.
ALAPITOTTAT 1853.

Nyitvános program teloka 10-14 éves ifjak részére. — Felolvasó kerestetelmű iskola 14-18 éves ifjak részére. — Nevelő internátus benulakó növendékek részére. Bismarck-utcai állami árvaháza-tek és az egyetemes önkéntességre jogz-utának. — Bővebb felvilágosítás ingyos ad

Röser János, igazgató.

INTERNATIONAL SZÖRVEZTŐ
néhányosztás használat után az arczról és körölről a szőr eltávolítja. Egy tégely 8 Ft.
Főraktár: Dr Kovács Ernő győgyosztár
Budapest, Gyár-utca 17. •
Megjelent "Toilette-titkok" ingyos

Mi helybeliek BUDAPESTEN a **NEW-YORK KÁVÉHÁZBAN**
(Erzsébet-körút 9-11. szám) találkozzunk.

SANTALEGGER
Fiatl omborsóknak orvosilag ajánlott szer. Ár 3 korona.
NÁDOR GYÓGYSZERTÁR, Budapest, VI., Váci-körút 17.

Használgjon Kerpel-féle **KÉZFINOMÍTÓ**
olyanadot, mely minden kezű 3 nap alatt simit, fehérit, szépit, üveg 90 filler. Postán 4 üveget bérmentve küld

KERPEL győgyosztár
• Budapest, V., Lipót-körút 28.

A KISBIRTOKOSOK ORSZÁGOS FÖLDHITELINTÉZETE
BUDAPEST, V., GÉZA-UTCA 2.

300 koronától kezdve ad törlesztéses zálog-level-kölcsönöket, melyek után

teljes kézzpénzfizetéssel:	2 1/2% - 3% levonással:
50 évről a 10 évről 5,70% - a	50 évről a 10 évről 5,20% - a
33 1/2% 6,50% - a	34 6
22 8	25 7
15 9,80% - a	18 9,40% - a

fizetendő járadékul a törlesztéssel együtt. Bővebb felvilágosítást az intézet díjmentesen ad.

Saját érdekében hirdessék **LEOPOLD GYULA**
Budapest, VIII., Erzsébet-körút 54.
hirdetési iradjái által

LE DÉLICE
Vergé CIGARETTAPAPIR
Vergé SZIVARKAHÜVELY
MINDENÜTT KAPHATÓ.

GLOBUS-PUTZ-EXTRACT
Bestes Putzmittel der Welt
Neueste Erfindung
Nur Nicht mit Firma u. Globus in reibem Streifen
Wird geschützt. Made in Germany

Globus-tisztító-szer
jobban tisztít mint minden más tisztító-szer.

Dr. Traub József-féle gyomorpor **Gastricin**
orvosilag megvizsgálva és kipróbálva.

Ezer és ezer ember gyomorból és egyéb bajok által szigorú diétához vannak kényszerítve, mely az életet való-ságos kinná teszik. A dr. Traub József-féle gyomorpor Gastricin használatánál, ezen diéta rövid idő alatt teljesen fölös-leges. Betegok, kik dús taplakozás folytán erejüket hogy megtartsák ezt Gastricinnel teljesen elérik. Gastricin jöte-konyan hat muló nehézségeknél, mint gyomorfégésnél, böfög-gésnél, puffaltságnál gyomortájátságnál, hányásnál, gőresóknél, roszszellőnél és szorulatnál, rosz emésztés miatti fejfájásnál és huzamosabb használatnál, elmulaszt régebbi gyomor és bélbajt, ahol már semmi sem használ. Gastricin nem hajtsózer a széketletet rendbe hozza. Bővebbet a prospektusokban. — Az orvos uraknak ingyos mulatvány-csomag.
Minden győgyosztárban kapható:

Főraktár Salvátor győgyosztár Pozsony.
Nagyban a győgydroguistaknál. — Nagy skatulya 3 korona, kis skatulya 2 kor., bérmentve 20 fill. ajánlja 45 fill. több

SCHOTTOLA ERNO
BUDAPEST, VI. FONCIERE PALOTA
Rugogvanta (gumi) győgyfő-meghosszítója

ERŐSÍTŐ
Nemzetközi győgyosztár
BUDAPEST, VI. Váci-körút 17.

Magyarország és világon mindenütt kapható.

Köszvény és csúsz ellen legsikeresebb

RÉPARATOR

Főraktár: KORONA GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Calvin-tér.

110,000 sorsjegy, 55,000 nyeramény. Nyeramények összege 14.459,000 korona.

KIRÁLYFI ÉS TÁRSA BANKHÁZA

BUDAPEST, Andrássy-ut 60.

Ellenőrzött megbízhatóság! Előzékenység! Kiváló eszerencse!

Ha őszül a haja, használja a

„Stella“

vízet, mely nem fest, hanem a haj eredeti színét adja vissza.

Üvegeje 2 korona.

ZOLTÁN BELA

BUDAPEST, V. SZABADSÁG-TÉR.

Órák, ékszerpek

SZERENYI

BUDAPEST, Erzsébet-körút 54.

HOMOPATHIAI GYÓGYINTÉZET.

Dr. KOVÁCS J. Gyógyász orvos BUDAPEST, V. VÁCI-KÖRUT 12. L. EM.

ÁLTALÁNOS TUDÓSÍTÓ

Budapest, VII., Erzsébet-körút 54.

„YOST” MODELLE

ESZMÉNYI TÖKÉLETESÉGBEN

„YOST” IRÓGÉP

Remek és olcsó fényképek készülnek

RIVOLI

BUDAPESTEN, VII. KER., KEREPESI-UT 30. SZÁM.

Hôtel PÁRIS szálloda

BUDAPEST, VI., VÁCI-KÖRUT 25. SZÁM.

RAISCHÉK VILMOS

elismerett legszolidabb

FÉRFI és GYERMEK-ruha áruháza

Budapest, IV., Központi Városház.

INGYEN

„HÖLGYEK TITKARA“

BUDAPEST FŐVÁM-TÉR 6. SZÁM.

Dr. SCHLESINGER MIKSA

VIZGYÓGYINTÉZETE ÉS SZANATORIUMA.

Kitűnő hegyi fekvésben, pormentes és szélétől védett, 200 kilométernél több jól épült, regényes hegyi utak.

Dr. SCHLESINGER-féle vizgyógyintézet, Pozsony (Pályaudvar)

Lówy Mór

kőfaragó-mester ZOMBOR, a kereskedelmi bank mellett ajánlja saját gyártmányú SÍRKŐVEIT

faragó, épületi kőfaragó munkái, antikeresztek, szt.-háromságok, kályhák, szobrok, esztornák és kályhák, valamint minden e szakmájába vágó kőfaragó munkák jutányos és gyors kivitelét.

Elegáns

hintó

fekete bőr fedéllel, kitűnő szerkezettel eladó.

Megtekinthető Oblát Károlynál.

A Richter-féle

Liniment. Caps. comp.

Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziaszer, amely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölési alkalmatosságként használható, csúszlót és meghibésztelt Intés. Silányabb utazatok miatt bevásárláskor óvatossá válnak és csakis eredeti üvegeket dobozokban, „Horgony” védjeggyel és a „Richter” cégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 Ft., 1 k. 40 Ft. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten.

Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállítók. Rudolstadt.

KLYTHIA A BOR APOLÁSÁRA

RIZSPOR

Az arczból szépi-tése és finomítása.

elegánsabb toillette-, bál- és szalon-puder tehér, rőzszaszin vagy sáruga.

Vegyileg megvizsgálva és ajánlva dr. Pohl J. J. cs. kir. tanár által Bécsben.

Elismerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz

Taussig Gottlieb

cs. és kir. udvari toillette-szappan és illatszergyár, BECS I., Wollzeile 3. sz.

Kapható Zomborban: Weidinger S. és Zs. kereskedő-cégénél.

Oblát Károly könyvnyomdájából, Zomborban.